

Trećom samostalnom izložbom u Zagrebu u svega četiri godine Nina Ivančić opravdano se nametnula kao jedan od najdarovitijih predstavnika svojega naraštaja i kao jedan od umjetnika koji s punim zalogom radi na obnovi ugleda i značenja vlastitog medija. Prilikom svakog izlaganja pokazivala je nesumnjivu kolorističku osjetljivost i stanoviti kontinuitet registra i problematike, ali također i postupne mijene u shvaćanju slike kao objekta i tretmanu naslikanih znakova. Krenuvši od radikalne apstrakcije prema minimalnoj umjetnosti izrazitih analitičkih svojstava dospjela je, u relativno kratko vrijeme, do slikarstva asocijativnih i aluzivnih karakteristika.

Navedeni, uvjetno rečeno, »stilski« raspon bio bi začudno širok i teško opravdan kad ne bi postojala djela prijelaznih obilježja u kojima se najprimjerenije očituju individualne vrline. I na ovoj izložbi nemala je amplituda između slike »Kroz šumu« iz prošle godine i platna »Frutta di mare« nastalog u ovoj godini. Dok je prva izvedena kao velika pačetvorina mekih kontura, intenzivirana gustim rasterom poprečnih poteza i ujednačenim mrljama uz rubove, drugo je ispunjeno plošnim likovima biomorfni obrisa koji sugeriraju temu naznačenu u naslovu. Drukčije rečeno: kompozicija rada »Kroz šumu« potpuno je autonomna, s tim da bujnost geste donekle sama izaziva efekt obećan nazivom, dok je formativna jezgra rada »Frutta di mare« determinirana nekim mimetičkim obzirima. Dakako da je figurativnost u slučaju Nine Ivančić tek relativna, ironična i »iz druge ruke«, ali utoliko nam se čini i manje neophodnom, to prije što se njezine slike ne temelje na racionalnoj konstrukciji ili na mentalnom redefini-

ranju uloge metjea nego na sasvim izravnoj svježini tona i nazona i na čistim kromatskim kontrastima i suglasjima.

Ne bismo željeli da budemo pogrešno shvaćeni, premda neke napomene mogu djelovati paradoksalno. U povodu prve izložbe Nine Ivančić izražavali smo stanovite rezerve prema pretjeranoj strogosti i »analitičnosti« nekih njezinih solucija, a sada stavljamo objekcije na pokušaje odveć slobodne asocijativnosti. Ipak, ne osjećamo proturječje u svojim opaskama: slikaru nagonске osjetljivosti za boju i namaz ne trebaju vođice intelektualizma ni alibiji za mogućnost fabuliranja. I ne smeta nas nijedna poetika sama po sebi: ni škrti »svečanost razuma« primarnih slikara ni infantilna zaigranost »novih novih«, odnosno transavangardističkih nastojanja.

Uvjereni smo jedino da se Nina Ivančić najuspješnije ostvaruje mimo bilo kakvih programa i izvan svih, ma kako suvremenih i pomodnih, trendova. Osim spomenutog djela, na svoj način individualnog remek-djela, »Kroz šumu«, na ovoj izložbi nalazimo i brojne druge radove u kojima aluzivni naboj nije nagrizao autonomiju slike već je čak pomogao dosezanju složenije prostornosti. Primjerice, slike poput »Mrtve prirode sa zatorom« i »Crvenog interieura«, vibrantnih površina i izuzetne kolorističke direktности, kod kojih ništa nije žrtvovano napasti »plaženja jezika« Slikarstvu s velikim početnim slovom. Ne postavljajući pred autoricu nikakve zahtjeve s obzirom na njezine sasvim legitimne »oscilacije ukusa« zadržavamo pravo da je prepoznamo iz one vizure iz koje nam se njezina slikarska snaga čini najuvjerljivijom.

danilo
dučak

**galerija
»vladimir nazor«
zagreb 1983.**

zvonko
maković

Kad se govorilo o »novoj slici«, često se spominjala ponov. a prevlast figurativnog, svojevrsan povratak figuraciji. A i, da nije riječ o povratku na figuraciju u uvriježenom smislu riječi, u smislu davno apsolvirane gntitetičkoga pojmovnog para »apstrakcija — figuracija«, bilo je jasno svakome tko je ozbiljnije pratio taj novi umjetnički trend. L'kovi (:figure) koje ovdje za sta nalazimo u većini slučajeva ne odnose se na realnost, na figurativni poredak poznat iz stvarnog svijeta. Riječ je o referencijama, o svojevrsnim citatima povijesnoumjetničkih dobara. Pozajmice iz ekspresionističkog i fovističkog rječnika, s jedne strane, a metafizičkog slikarstva s druge, evidentne su. No, isto tako pronalaze se i drukčiji izvori, posezanje u jezik supkulturene slike ne produkcije (strip, reklame, jeftini filmovi . . .). Ono što zna začuditi jest istovjetnost stava pri ovakvu posuđivanju. Umjetnik

se, naime, s istom pažnjom usredotočuje na različite i kulturne i civilizacijske izvore, što nikako ne znači odsutnost kritičkog pristupa. Štoviše, u izboru posuđene građe i te kako se naglašava kritički stav.

Kako u svemu tome pronaći mjesto Danila Dučaka? Poznat kao fotograf, slikama se prvi put predstavio na često spominjanoj izložbi »Nova slika« u okviru 13. salona mladih 1981. godine. Sudjelovao je također i na izložbi »Nova slika: primjeri iz suvremenog slikarstva«, koja je održana potkraj 1981. i 1982. u Kopru, Celju i Ljubljani. Te rane slike karakterizirala je deklarativna sirovost, naklonjenost zabra-

njenom, neestetskom, štoviše, ružnom. Slikar je posezao za ikonografijom supkulture (stripovi, jeftine reklame...) gradeći sliku u kojoj su kič i banalnost postavljeni na nivo norme. Serijom ranih slika, izloženih u Galeriji »Vladimir Nazor«, on čini jasan pomak i to s nekoliko pozicija. Kičiziranje mu nije osnovni cilj, a slikarski postupak dolazi mnogo više do izražaja. I u ikonografiji i u slikanju postao je sofisticiraniji, slika figure mišićavih, samodopadnih bildera načinom koji jasno ukazuje na superioran postupak rada. U takvu krajnje suženom i estetiziranom ikonografskom krugu mogla bi se naoko naći srodnost s radovima mladih Nijemaca — Fe-

ttinga ili Saloméa; međutim, dok ovi umjetnici oslikavaju vlastiti homoerotski svijet, Dučak temi prilazi s ironijskom distancom, pa bi se moglo prije reći da ga parodira, izvrgava podsmjehu. Takva se ironijska distanca može prepoznati i u slikanju, u naoko nemarnom, površnom doslikavanju prizora mrljama i gestualnim šarama.

U svemu tome Danilo Dučak je pokazao da je za proteklih godina i po, dakle od prvih slika kojima se predstavio, učinio skok kao vjerojatno nijedan naš slikar. Drugim riječima, sadašnji su njegovi radovi više nego vrijedan doprinos trendu »nove slike« u nas.